

ב (א) חסאו משקה מלך מזרים . זה ערב מים
 ציין וזה ערב אבני יצר שחוקות בקמח
 פרש"י זה נמצא זבוב צפילי פוטרין שלו שעות סופרים
 הוא לכחזב פוטרין שהרי נכתב בערוך שנים נקרה
 בלשון יון פוטרין ופילי אלא פשיטא דפוטרין הוא
 והכי איתא בב"ר שר המשקים זבוב נמצא בחוף צפילי
 פוטרין שלו : (ג) ויתן אותם במשמר בית שר
 המשקים . שכן דרכן של הורגי המחוייבים מיתה
 להיותם ממונים על בית המסר : (ו) והגם זועפים
 כסבורין היו שהחלומות טובים הם אמרו זה לזה און
 לנו שום דבר מעבד ללאח חוץ מכאן אלא להזכירנו
 למלך ולכן היו זועפים : (ה) איש כפחרון חלמו .
 כפחרון הגרשם שהוא עיקר ולא כפחרון של הכלים :
 (ה) ופוחר חין אחו' לפי שאנו במשמר ואין אנו
 יכולין ליקח ולחזר אחר החרטומים והחממים לשאל :
 הלא אלהים פתרוני' : ושאל גור עלי הקב"ה לפתור
 חלמותי בם : (י) בעוד שלשתי ימים . מה שלא נתן
 יוסף זמן בפחרון שר המשקים רק שלשה ימים לפי
 שראה כל החלום דבר נחוץ כמו שנאמר והיא כפורחת
 עלתה נצה הבשילו אשכלותיה ואנב נקרה דהאי פתר
 כמו כן לשר האופים : והשיב . וי"ו בפ"ח וה"א
 בחטף פתח : (יד) כי אם זכרתי . פי' דילמא שמה
 אם זכרתי חטשה עמדי חסד שפי' הזכירה תוניתא
 מן הבית הוא : (טז) כי גונב גונבתי מארץ העברים .
 לפי שהודיע יוסף שהוא עבדי לפיכך זכה ליקבר בארצו
 אבל משה רבינו שנאמר עליו איש מצרי הציילו משאמו
 שלא גילה להם ארץ מולדתו לא זכה ליקבר בארצו :
 (טז) כי טוב פחד . האמין לדבריו שהרי מי שרואה
 לכחש נוחן זמן ארוך לדבריו וזה לא אמר רק בעוד
 שלשתי ימים : (בא) וישב את שר המשקים . לפי שעונו
 בא ע"י אונס שלא יכול להיות נזיר מהזבוב שנמצא
 בכלי משקיו : (בב) ואת שר האופים הלה . לפי
 שנמצא צורח בגלוסקאיותו ופשה בדבר שהיה לו
 לשמור בנקיות : ולא זכר שר המשקים את יוסף . לא
 הזכירו בפה אל פרעה מיד בלאחו כמו שבקש ממנו
 יוסף כי אם זכרתי אהך ולכן וישכחו כלב :

חסלת פרשת וישב

סדר מקץ

מא (א) **ידי** מקץ . פרש"י כהרגומו מסוף וכו'
 לומר אם הפרשהו אחר לשון העברי
 יש פתחון פה לבעל דין לחלוק ולומר שהוא דוגמא
 ומקלה אחיו לקח ומשמע כשעברו מקלה שחי השיט
 משיאל שר המשקים עכשיו בא ההרגומו ללמדנו
 כשעברו כל השתי שנים ופרעה חלם ועוד מצינו מקץ
 שהוא לשון חמלה מקץ שבע שנים משלחו איש את
 אחיו לירמיה : שנתיים אים . משיאל שר המשקים
 מבית הסוהר פי' שתי שנים אים . כח שבשנתים בלא
 ימים הייתי אומר חסרות מקץ שנה היו אחר כמה
 בן שנתו שבחך השנה קורוה בן שנתו הילכך כתב לך
 ימים ללמדנו לומר שחי שנים מימים שלמים מיום
 (בראשית חוקתני) 7 ליום

ד"א נדקה ממני מחתי חזכה היא צדין שלא ארין
 אורה לחונה שאם הייתי מחייבה הייתי מחייב את
 עצמי : ולא יסף עוד לדעתה . ולא פסק עוד מלכח
 אליה כי מחמלה בא עליה לשם קידושי יבוס לדעתה
 כדאמרין לעיל וי"א שבאוחו הדור לא היו מקדשין
 אלא בניאה וקידושי בואה אינו קידושין אלא לנבעלת
 כדרכה וער ואונן שלא כדרכה שמשו נמצאת שלא היה
 כלתו . ד"א לא יסף לא הוסיף כסבור קטלנית היא .
 ד"א בוש על הביתה כלתו ואם אהה מפרשו לא פסק
 לא היה לו לכחזב לדעה אלא מדעשה : (כו) והנה
 החומים בצנטה . קודם שילדה הרגישה המילדת וידעה
 שהחומים בצנטה ולכן והקשר שני על אחו שיהא
 ראשונו לומר זה יאל ראשונו : (כז) והנה יאל
 אחיו . לפי שעתידין המלכים ללאח ממנו : פרך .
 על (ס) אחיו ללאח בראשונו : (ל) ויקרא שמו זרח .
 בשביל השני שהוא אדום וזרח לשון אדמומית כדכתיב
 במלכים ויהי צבצר והשמש זרחה על המים ויראו
 מואב מנגב המים אדומים כדס :

לב (א) ויוסף הורד מזרימה . עד שלא נולד
 שעבוד ראשון נולד גואל אחרון החלה
 נולד פרך שעתידין מלך המשיח ללאח ממנו ואחר כך
 ויוסף הורד מזרימה שהוא שעבוד ראשון של ישראל :
 (ב) ויהי ה' את יוסף . הוצרך סיוע וסעד כדי שלא
 יטמע לבין הגוים : (ו) כי אם הלחם אשר הוא
 אוכל . כדכתיב בפרשת מקץ פי לא יוכלון המזרים
 ללאכול את העברים לחם כי תענה הוא למזרים לפי
 שהם גמי הרוח כדכתיב גמי מזרים לכן קראתי לזאת
 רכב הם שבת ולכן לא מינהו על הלחם . ד"א לא
 היה עוד פוטרין יודע על יוסף שום דבר נגדו רק
 מהלחם שהיה יוסף אוכל עמו וכתיב לא יוכלון
 המזריים וגו' : (ט) ותעתי לאלהים . אפילו יסתר
 הדבר מן הכריות אי אפשר שיסתר מלפני הקב"ה :
 (יא) ויהי כהיום . ויהי כפי כחאר ימים לשפתו של
 דיק ורגומו של הארורה נכתב מקרא זה שאין דרך
 לשמש גוים לפיכך דבר נלוו הוא שלא נתכוין אלא
 לעשות מלאכתו ממש והיא אע"פ כן ותחשפהו בצנדו
 רבי ישמעאל אומר יום מצול גילום היה והלכו כולם
 לראות שכן היה המנהג כשגילום מתגלג המלך והשרים
 הולכים לראות ולשמות בניהו והוא לא הלכו :
 (וב) ויעזוב צנדו אללי . שהסיר מעליו כדי לאונסי
 ולא הספיק לקחתו עד שאתה . והיהו וברח :
 (ב) וימחה אל בית הסוהר . לא היה בן מוח כי
 לא היו עדים בדבר רק להניחו במשמר : אסורי
 המלך . כתיב אסירי קרי וגמא באגדה שהביאו יוסף
 לפני המלך בא צבריאל כדמות איש ויאמר אם על
 המלך טוב יזוה לבדוק בבגדיהם אם צנדי האשה
 נקדעים בידוע שהחוק בה יוסף לאינס ואם צנדי יוסף
 נקדעים החוק' היא לאנסו ויבקש הדבר וגמא שהיו
 צנדי יוסף קדועים ובשביל כך לא דנוהו להריגה ומ"מ
 לא נפטר מיד כדי שלא לבייש אשה פוטרין לאמר אכן
 נודע הדבר כי היא אנסה את יוסף וכתיב מזרים דנו
 דין זה ולכן לא קנה יוסף אדמחם בשני הרעבון :